

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับ ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาพรนครศรีอยุธยา เขต 1

Relationship between Academic Administration of School Administrators and Effectiveness of Schools under Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 1

เสกสันต์ รอดย่อย และ พรเทพ ฐิเณ

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
Email : chatchanon280598@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษา และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพรนครศรีอยุธยา เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 128 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบง่ายด้วยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ มีความเชื่อมั่น เท่ากับ .98 และแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .95 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา และด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ด้านความสามารถทางวิชาการ

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ, ประสิทธิภาพของสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research are: 1) to the academic administration of school administrators; 2) the effectiveness of schools; and 3) the relationship between the academic administration of school administrators and the effectiveness of schools under Phranakhon Si Ayutthaya Primary Educational Service Area Office 1. The sample is selected from 128 school administrators by simple random sampling by lottery method. The research instrument used is a five-rating scale questionnaire, academic administration questionnaire with the reliability at .98 and the effectiveness of schools questionnaire with the reliability at .95. The statistical tools used for data analysis are mean, standard deviation, and Pearson correlation coefficient. The results indicates that: 1) as a

whole, the academic administration of school administrators is implemented at a high level; 2) as a whole, the effectiveness of schools is at high level; and 3) as a whole, the academic administration of school administrators has positive relation to the effectiveness of schools at a high and significantly level of .01. The highest relation is the ability of school development, followed by the internal problem solving. The lowest relation is the academic ability.

Keywords : Academic administration, Effectiveness of schools

1. ความเป็นมาและความสำคัญของงานวิจัย

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การบริหารงานวิชาการนับว่าเป็นหัวใจสำคัญทางการศึกษา ที่ทุกสถานศึกษาต้องถือปฏิบัติผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนจึงเกิดจากการบริหารจัดการที่ดีการวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ โดยมีเป้าหมายหลักในการดำเนินงานที่จะพัฒนาให้ผู้เรียน มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และ ออกไปเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของสังคม การจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล [1] ดังนั้นการบริหารสถานศึกษานั้นผู้บริหารควรมีหลักการและกระบวนการบริหาร เพื่อให้การบริหารสถานศึกษามีความเหมาะสม ซึ่งการบริหาร คือ ศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดกระบวนการบริหารของ กุลิก และเออร์วิก (Gulick & Urwick) (อ้างถึงใน จันทรานี สงวนนาม) [2] ที่ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานไว้ 7 ด้าน ที่เรียกย่อ ๆ “POSDCoRB” ซึ่งเป็นแนวคิดที่ผู้วิจัยนำมาเป็นแนวทางในการวิจัยครั้งนี้ โดยกระบวนการบริหาร “POSDCoRB” ประกอบด้วย การวางแผน (P-planning) การจัดองค์การ (O-organizing) การจัดคนเข้าทำงาน (S-staffing) การสั่งการ (D-directing) การประสานงาน/การร่วมมือ (Co-coordinating) การรายงาน (R-reporting) และ งบประมาณ (B-budgeting) สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ อินทร์น้อย [3] วิจัยเรื่อง กระบวนการการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า กระบวนการการบริหาร ทั้ง 7 ด้านโดยรวมมีระดับความสัมพันธ์สูงและมีความทิศทางความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2

ความสำเร็จหรือประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นตัวบ่งชี้ หรือนำไปสู่ความสำเร็จของการจัดการศึกษาและตัวการที่เป็นเครื่องตัดสินใจขั้นสุดท้ายว่าการบริหารประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงใดนั้นจะต้องศึกษาหรือทำความเข้าใจเกี่ยวกับประสิทธิผลขององค์การเหล่านั้น [4] การศึกษาถึงประสิทธิผลของสถานศึกษาจึงเป็นการศึกษาข้อมูลความสำเร็จของสถานศึกษาอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงประสิทธิผลหรือไม่นั้นมีตัวบ่งชี้ที่สำคัญคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและยังมีตัวบ่งชี้อื่น ๆ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาคือความสำเร็จของสถานศึกษา ที่สามารถทำหน้าที่บรรลุเป้าหมายที่ตั้งเอาไว้ทั้งนี้เกิดจากประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหารเพื่อให้ใฝ่มน้าวให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานให้เกิดผลตามที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้ โดยมีมอทท์ (Mott) [5] กล่าวถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในแง่ของความสามารถ ในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนา ศักยภาพของนักเรียน ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา ความสามารถในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสถานศึกษา ผลการดำเนินงานของสถานศึกษาที่สามารถดำเนินกิจการจนบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยนำแนวคิดดังกล่าวมาใช้ประยุกต์เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาประสิทธิภาพของการศึกษา การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) ด้านความสามารถทางวิชาการ 2) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 3) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา และ 4) ความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ได้กำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงานให้สถานศึกษาพัฒนานักเรียนระดับก่อน

ประถมศึกษาอย่างเหมาะสมตามวัยและมีคุณภาพ พัฒนานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อ่านออกเขียนได้ พัฒนานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถด้านภาษาอ่านออก เขียนได้ คำนวณและการใช้เหตุผลที่เหมาะสม ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติ (O-Net) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สูงขึ้นร้อยละ 3 [6] ซึ่งเป็นหน้าที่การบริหารงานวิชาการที่สถานศึกษาต้องตระหนักถึง โดยสถานศึกษาต้องใช้กระบวนการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้นสังกัด ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องพัฒนาให้มีเกณฑ์เฉลี่ยสูงขึ้น จึงจะเป็นไปตามยุทธศาสตร์ของเขตพื้นที่การศึกษา จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เพื่อนำผลการศึกษาเป็นข้อมูลในการพัฒนา หรือปรับปรุงการบริหารงานวิชาการ และการพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

2.2 เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 188 คน

กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 128 คน

3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

3.2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยตัวแปรย่อย 7 ตัวแปร ดังนี้ 1) ด้านการวางแผนงานวิชาการ 2) ด้านการจัดองค์การสนับสนุนงานวิชาการ 3) ด้านการจัดคนเข้าทำงานวิชาการ 4) ด้านการอำนวยความสะดวก/สั่งการในงานวิชาการ 5) ด้านการประสานงานงานวิชาการ 6) ด้านการรายงานของงานวิชาการ และ 7) ด้านงบประมาณงานวิชาการ

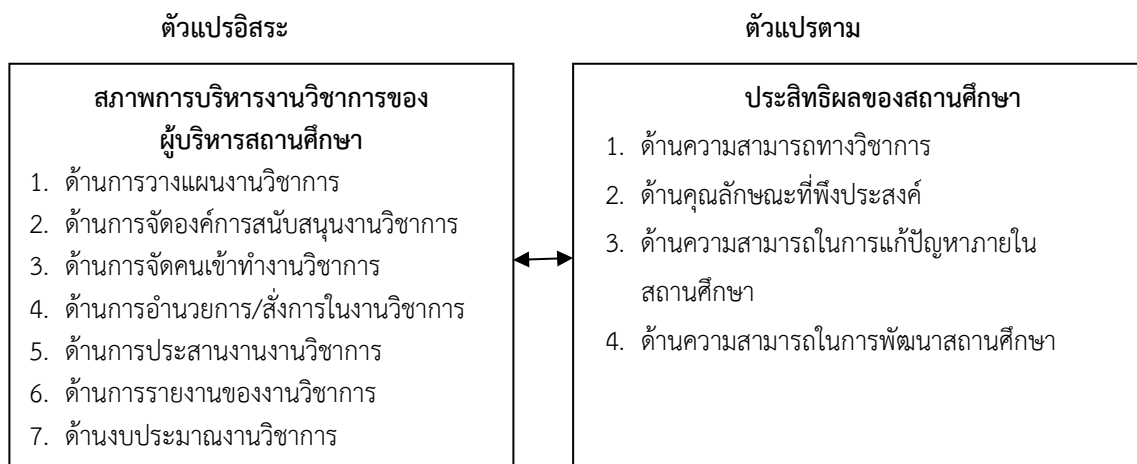
3.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิผลของสถานศึกษา ประกอบด้วยตัวแปรย่อย 4 ตัวแปร ดังนี้ 1) ด้านความสามารถทางวิชาการ 2) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 3) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา และ 4) ด้านความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามกระบวนการบริหารของ กุลลิค และเออร์วิก (Gulick & Urwick) (อ้างถึงในจันทร์ธานี สงวนนาม) [2] ที่ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานไว้ 7 ด้าน ที่เรียกว่า “POSDCoRB” ประกอบด้วย 1) ด้านการวางแผนงานวิชาการ 2) ด้านการจัดองค์การสนับสนุนงานวิชาการ 3) ด้านการจัดคนเข้าทำงานวิชาการ 4) ด้านการอำนวยความสะดวก/สั่งการในงานวิชาการ 5) ด้านการประสานงานงานวิชาการ 6) ด้านการรายงานของงานวิชาการ และ 7) ด้านงบประมาณงานวิชาการ และกรอบแนวคิดประสิทธิผลของสถานศึกษา จากแนวคิดของมอทท์ (Mott) [5] และฮอย และมิสเกล (Hoy & Miskel) [7] ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านความสามารถทางวิชาการ 2) ด้านคุณลักษณะที่พึง

ประสงค์ 3) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายใน
สถานศึกษา และ 4) ด้านความสามารถในการพัฒนา

สถานศึกษา แสดงดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

5. สมมติฐานการวิจัย

สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ในทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

6. วิธีดำเนินการวิจัย

6.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 188 คน [6]

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 128 คน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการกำหนดตัวอย่าง กรณีทราบจำนวนประชากรของ ยามาเน (Yamane) [8] โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

6.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้าง และพัฒนาขึ้นเพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

จำนวน 37 ข้อ ได้แก่ ด้านการวางแผนงานวิชาการ จำนวน 7 ข้อ ด้านการจัดองค์การสนับสนุนงานวิชาการ จำนวน 6 ข้อ ด้านการจัดคนเข้าทำงานวิชาการ จำนวน 5 ข้อ ด้านการอำนวยความสะดวก/สั่งการในงานวิชาการ จำนวน 4 ข้อ ด้านการประสานงานงานวิชาการ จำนวน 5 ข้อ ด้านการรายงานของงานวิชาการ จำนวน 6 ข้อ และ ด้านงบประมาณงานวิชาการ จำนวน 4 ข้อ มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ซึ่งเป็นแบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective congruence : IOC) อยู่ระหว่าง 0.8 - 1.0 และ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.98 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลได้ และแบบสอบถามประสิทธิผลของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวของลิเคิร์ท (Likert) ซึ่งมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ โดยมีเนื้อหาแบ่งเป็น 4 ด้าน จำนวน 31 ข้อ ได้แก่ ด้านความสามารถทางวิชาการ จำนวน 6 ข้อ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จำนวน 5 ข้อ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา จำนวน 5 ข้อ และ ด้านความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา จำนวน 5 ข้อ

6.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอความร่วมมือในการตอบแบบถามจากผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

พระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยส่งแบบสอบถามด้วยตนเองพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทำการตรวจนับ โดยได้รับคืนตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้ในกลุ่มตัวอย่าง 128 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูล

6.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

7. สรุปผลการวิจัย

7.1 สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ รองลงมา คือ ด้านการจัดองค์กรสนับสนุนงานวิชาการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการประสานงานงานวิชาการ

7.2 ประสิทธิผลของสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา รองลงมา คือ ความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความสามารถทางวิชาการ

7.3 สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย โดยสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ซึ่งด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา รองลงมา คือ ความสามารถในการพัฒนาสถานศึกษา และด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำที่สุด คือ ด้านความสามารถทางวิชาการ

8. อภิปรายผล

8.1 สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการประสานงานงานวิชาการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ อินทร์น้อย [9] เรื่อง กระบวนการการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ระดับการปฏิบัติกระบวนการการบริหารของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานีเขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวางแผน

ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา ตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ซึ่งการบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่บอกถึงมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา อีกทั้งยังเป็นเครื่องบ่งชี้ความเจริญก้าวหน้าของสถานศึกษา ซึ่งมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาและเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา นอกจากนี้จากการวิเคราะห์สถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาปริญญาโท และมีประสบการณ์การเป็นผู้บริหารสถานศึกษามากกว่า 10 ปี แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีคุณวุฒิมีความรู้และมีประสบการณ์สูงจึงทำให้การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากทุกด้าน

8.2 ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมและเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความสามารถทางวิชาการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ อินทร์น้อย [9] เรื่อง กระบวนการการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญกับระดับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ปทุมธานี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยระดับประสิทธิผลที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา และสอดคล้องกับงานวิจัยของ น้ำอ้อย สุนทรพฤกษ์ [10] เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนดีศรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

ทั้งนี้เนื่องมาจาก นโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ นำแนวทางบริหารแบบบูรณาการมาดำเนินการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของตน โดยมุ่งให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดกับสถานศึกษา ทั้งในแง่ของความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์การเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวกนักเรียน ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา และความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา

8.3 สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานการวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมณทิรา นิยะมะ [11] เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประยูร คุณนาม [12] เรื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษาในอำเภอบ่อทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษาในอำเภอบ่อทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สงวนพงศ์ ขวนชม [13] เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทั้งนี้เนื่องมาจากการบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษา เป็นกระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผนการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอนเพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน หรืออาจกล่าวได้ว่าการบริหารงานวิชาการถือเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่บอกถึงมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา เป็นเครื่องบ่งชี้ความเจริญก้าวหน้าของสถานศึกษา ซึ่งบ่งบอกถึงประสิทธิผลของสถานศึกษา

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

9.1.1 จากการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการประสานงานงานวิชาการ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ของงานวิชาการภายในสถานศึกษา กับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายภายในเขตพื้นที่การศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์ของงานวิชาการภายในสถานศึกษา กับสถานศึกษาอื่น หรือ

เครือข่ายภายในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นเอกภาพ

9.1.2 จากการวิเคราะห์ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความสามารถทางวิชาการ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.00 - 4.00 ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนการบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากครู และบุคลากรในสถานศึกษาอย่างจริงจัง และชัดเจน

9.1.3 จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการบริหารงานวิชาการ กับประสิทธิภาพของสถานศึกษา ด้านที่มีความต่ำสุด คือ ด้านความสามารถทางวิชาการ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการเพื่อเพิ่มความสามารถทางวิชาการ โดยให้ความสำคัญกับหลักสูตรสถานศึกษาที่ทำให้นักเรียนเข้าใจในบทเรียนอย่างแท้จริง และนอกจากนี้ ควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ การเรียนการสอน และการจัดการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง

9.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

9.2.1 ควรมีการศึกษาปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาของการบริหารงานวิชาเพื่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

9.2.2 ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพของโรงเรียน ด้านความสามารถทางวิชาการ

9.2.3 การศึกษาการบริหารงานวิชาการโดยใช้ POSDCoRB ไม่ทันสมัยปัจจุบันไม่นิยมใช้ ควรมีการศึกษาค้นคว้าใช้ทฤษฎีใหม่ เช่น POLC จะได้ประโยชน์มากกว่า

10. เอกสารอ้างอิง

- [1] คชารุ่งโรจน์, โรงเรียนทันสมัย, ด้านสู่การพิมพ์, 2548.
- [2] จันทานี สงวนนาม, ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา, บุ๊คพอทย์, 2551.
- [3] กนกวรรณ อินทร์น้อย, “กระบวนการการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2,”

วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2553.

- [4] ชูศรี ถนอมกิจ, “ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี,” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา, 2550.
- [5] P.E. Mott, The characteristics of effectiveness organization, Harper and Row, 1972.
- [6] แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1, 2558.
- [7] W.K. Hoy and C.G. Miskel, “Educational administration theory research and practice,” McGraw-Hill, 2001.
- [8] T. Yamane, Statistic: an introductory analysis, Harper and Row, 1973.
- [9] กนกวรรณ อินทร์น้อย, “กระบวนการการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2,” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2553.
- [10] น้าอ้อย สุนทรพลกษ, “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษาภายในโรงเรียนกับประสิทธิภาพของโรงเรียนสตรีตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2,” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2559.
- [11] สุมณทิรา นิยะมะ, “ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี,” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา, 2554.

- [12] ประยูร คุณนาม, “ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในอำเภอบ่อทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2,” งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยบูรพา, 2557.
- [13] สงวนพงศ์ ชวนชม, “ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา,” วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.), ปีที่ 20, ฉบับที่ 2, หน้า 59 - 68.